Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 33 (5324).
9 ФЕВРАЛЬ 1984 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОЮЗ—Т-10» УЧИРИЛДИ

ТАСС ахбороти

Космик фазони тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш программасига мувофиқ, 1984 йил 8 февраль куни Москва вақти билан соат 15 дан 07 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз—Т-10» космик кемаси учирилди. Уни кема командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси полковник Леонид Денисович Кизим, бортинженер Владимир Алексеевич Соловьев ҳамда тадқиқотчи-космонавт Олег Юрьевич Атьковдан иборат экипаж бошқариб бормоқда.

Учиш программасида «Союз—Т-10» кемасини «Салют-7» орбитал станцияси билан туташтириш кўзда тутилади.

Экипаж комплекс ичида илмий-техник ва медицина-биологик тадқиқотлар ва экспериментларни бажариши лозим.

Космонавтлар Кизим, Соловьев, Атьков ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. «Союз—Т-10» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

ТАШАББУСКОРЛАР ҲУЗУРИДА

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи 1983 йил ва беш йилликнинг уч йили учун белгиланган асосий буюмларни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳамда бошқа бир қатор муҳим техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планларни муддатидан илгари бажарди. Планга қўшимча ўн миллионлаб сўмлик товар маҳсулот, фақат кенг истеъмол буюмларининг ўзидан 1,9 миллион сўмлик ишлаб чиқарилди.

Бунга фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди. Меҳнат унумдорлиги сўнгги уч йилнинг ўзида 23,5 процент ўсди, бу планда белгиланганидан анча ортиқдир.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ортганлиги планга қўшимча фойдада, таннархнинг 17,8 процент пасайганлигида ҳам ўз ифодасини топди.

Бунда 1981 йилнинг бошида В. Кияшченко бошлиқ бригада коллективи (25-цех) меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириғини уч ярим йилда бажариш, маҳсулот бирлигига сарфланаётган харажатни камайтириш бўйича бошлаган ҳаракати катта роль ўйнади.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленумининг қўшимча резервларни кунт билан излаш, меҳнат унумдорлигининг планга қўшимча ўсишини ва маҳсулот таннархининг планга қўшимча арзонлаштирилишини таъминлаш ҳақидаги қарори бир қатор бригадалар коллективлари, барча самолётсозлар томонидан жанговар программа сифатида қабул қилинди. В. Кияшченко бошлиқ бригада қуйидаги оширилган мажбуриятни қабул қилди: меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича беш йиллик топшириғини белгиланган муддатидан бир ой аввал — 1984 йил июнь ойида бажариш.

Бундай мажбуриятлар ва муқобил планларни бирлашмадаги бошқа бригадалар ҳам қабул қилишди.

Қўллаб-қувватланди

Бирлашмамизнинг кўпгина коллективлари 1983 йил ишлаб чиқариш плани ва оширилган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бергандилар. Самолётсозлар ўртасида бўлган мусобақада ўтган йилнинг IV квартали бўйича комсомол аъзоси Рустам Авдеев бошлиқ бригада ғолиб чиқди.

Ўтган йил суръатларини сусайтирмай келаётган ушбу бригада ишчилари янги юбилей йилида ҳам катта кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бригада коллективи январь ойи ишлаб чиқариш планини муваффақият билан бажариб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш топшириғини ҳам уддалади.

Ишчиларга социалистик мусобақанинг яхши ташкил этилганлиги, ўзаро аҳиллик ва ҳамкорлик муваффақиятга эришишда катта ёрдам бермоқда.

Р. Авдеев группасида биронта ҳам қолоқ йўқ. Янги келган ишчилар ҳам тажрибали мастерлардан ортда қолмасликка тиришяпти. Бу ишда уларга бутун коллектив кўмак бермоқда.

Цехда энг яхши мураббий сифатида бригадир А. Беков номини ҳурмат билан тилга олишади. У кўп вақтини ёш ишчиларга сарфлайди. Фақатгина ишлаб чиқариш сирларини ўргатибгина қолмай, балки ишчилар ўртасида яхлит иноқлик ўрнатишда ҳам намуна бўлмоқда. Шунинг учун бу ерда меҳнат суръати ҳамиша қизғин.

Шунинг учун ушбу коллектив В. Кияшченко бошлиқ бригада кўтариб чиққан ташаббус — энг юқори унумдорликка эришиш ҳаракатини биринчилар қаторида қўллаб-қувватлади. Бригада фидойилари меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1,1 процент ошириш, уч ярим йилда меҳнат самарадорлигини ўстиришнинг беш йиллик планини бажариш учун курашмоқда.

В. КУРИЛОВА,
98-цех катта инженери.

Квартал плани барвақт бажарилади

КПСС Марказий Комитетининг сайловчиларга Мурожаати текстини ишлаб чиқариш бирлашмамиз ходимлари зўр қизиқиш, жонажон Ватан ва ленинчи коммунистлар партиясидан фахрланиш ҳис-туйғулари билан ўқиб чиқдилар. Бизнинг ҳар биримиз совет кишиларининг фаровонлигини ошириш тўғрисидаги партия ғамхўрлигига жавобан Совет давлатининг қудратини янада юксалтириш ва мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшишга интилмоқдамиз.

Шахсан мен беш йил ичида ўн йиллик планни бажаришга аҳд қилдим. Ҳозир 1986 йилнинг сўнгги квартали ҳисобига меҳнат қилаяпман. Тикувчи-мотористкалардан М. Володина, Ф. Дрожкина, бичиқчи С. Ананов, дазмол босувчи Л. Мишченколар ҳам шахсий беш йилликни муддатидан илгари адо этдилар.

Бирлашма коллективи ҳам юксак мажбуриятлар қабул қилди. Бу йил эркаклар, хотин-қизлар ва болаларнинг пландан ташқари 10 мингта пальтосини тикиш ва реализация қилиш мўлжалланган. Маҳсулотнинг деярли барча турлари янгиланади. Давлат Сифат белгиси қўйилган буюмларни ишлаб чиқариш умумий ҳажмини 63 процентга етказишга қарор қилинди.

Бирлашманинг ўнлаб бригадалари СССР Олий Советига сайлов шарафига зарбдор вахтада туриб меҳнат қилмоқда. Ишчи хотин-қизлардан уч юздан кўп киши квартал планини 4 мартгача бажаришга азму қарор берган.

В. КРУГЛОВА,
Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористкаси.

АГИТАТОР ФАРИДА СОҚИЕВА

79-ўрта мактаб ўқитувчиси Фарида Соқиевани ҳақли равишда Акмал Икромов районининг энг яхши пропагандисти деб ҳисоблайдилар. У 20 йилдан бери мактабда ишлаётган бўлса, 17 йилдан бери агитаторлик қилади. Пропаганда ишларини у тушунарли маҳаллий материаллардан фойдаланиб, моҳирлик билан олиб боради. Шунинг учун ҳам тингловчилар ундан миннатдор. Ф. Соқиева актив педагогик ва жамоатчилик фаолияти учун бир неча марта Фахрий ёрлиқлар билан мукофотланган, район партия комитетининг кўпгина ташаккурномаларига сазовор бўлган. У ўз билим ва тажрибаларини ёш агитаторлар билан сидқидилдан ўртоқлашади.

Ҳозир СССР Олий Советига сайловларга қизғин тараддуд кўрилаётган шу кунларда у Акмал Икромов районидаги 18/78 сайлов участкаси сайлов комиссиясининг секретари этиб сайланган. Бу вазифада ҳам у сидқидилдан меҳнат қилаяпти: сайловчилар билан мунтазам мулоқатда бўлади, суҳбатларга пухта тайёргарлик кўради.

СУРАТЛАРДА: Фарида Соқиева сайловчилар билан бўладиган учрашувга ҳозирлик кўрмоқда; агитпунктда ёш сайловчилар В. Бичурина, О. Загородникова, Р. Шокирова билан суҳбат пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНЯПТИ

Корхона меҳнаткашлари олдига беш йилликнинг тўртинчи йилида катта вазифалар қўйилган. КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларида шу нарса кўрсатиб берилганки, ҳозир, янги йилнинг дастлабки кунларидан ҳар бир меҳнат коллективи меҳнат унумдорлигини янада юксалтириш, барча хом ашё, материалларни, ёқилғи ва электр қувватини тежаш бўйича юксак топшириқларни қандай йўллар, воситалар ва методлар билан бажаришни аниқ билиши керак.

Ташаббускор бўлган бизнинг бригадамизни олайлик. «Меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича беш йиллик топшириғини уч ярим йилда бажарамиз». Биз бу сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз ва меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича беш йиллик топшириғини муддатидан бир ой аввал бажаришга тайёргарлик кўрмоқдамиз.

Муваффақиятга нималар ҳисобига эришилади? Биринчи навбатда юксак ижрочилик интизомига эришиш — ташкилий-техник тадбирларни амалга ошириш, иш жойларига хизмат кўрсатиш системасини янада такомиллаштириш, малака ошириш ҳисобига. Бу меҳнат унумдорлигини 13 процентга ўстириш имконини беради. Бу илгари қабул қилинган мажбуриятдагидан бир процент кўпдир.

Технологияга риоя қилишга алоҳида эътибор берилади. Натижада 100 процент маҳсулот биринчи тақдимда, завод Сифат белгиси билан топширилади. Бизнинг шиоримиз бригадада биронта ҳам меҳнат, ишлаб чиқариш ва жамоат интизомини бузиш ҳолларига йўл қўймасликдан иборат.

Бригаданинг 11 аъзосининг ҳар бири йиғувчилар бажарадиган барча операцияларни билишади. Жумладан, юксак малакали ишчилар бажарадиган регулировкани барча йиғувчилар амалга ошира олади.

Бошқа резерв — ижодий активликни юксалтиришдан иборат. Бу энг юксак самарадорликка эришишнинг ишончли йўлидир.

Шунга аминмизки, меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан бир процент ўстириш бўйича партия қўйган топшириқни ҳар бир коллектив бажара олади.

В. КИЯШЧЕНКО,
В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 25-цехи йиғувчилар бригадири.

ШАРТНОМА ТУЗИЛДИ

Шасси цехининг металлчилар коллективи ўтган йилнинг ишлаб чиқариш планини муваффақият билан бажариб, суръатни бўшаштирмай беш йилликнинг тўртинчи йили биринчи квартали топшириғини ишонч билан уддаламоқда. Социалистик мусобақада Е. Муҳитдинов ва В. Молчановларнинг коллективлари қизғин иштирок этишмоқда.

Мастер Е. Муҳитдиновнинг бригадаси деталларни пайвандлашга тайёрлаш ишлари билан шуғулланади. Ушбу деталларга бош шассиларга ишлатиш учун бу ерда сайқал берилади.

В. Кияшченко бригадаси ташаббусига қўшилган мазкур коллективлар пландан ташқари меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш учун ўзаро шартнома туздилар. Илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳисобига деталларнинг таннархи камайтирилади.

Фрезерчи В. Борисов, токарлар С. Галиулин, В. Казимирский, И. Казаков ва бошқалар, айниқса юксак кўрсаткичларга эришишмоқда. Бу жонкуярлар смена топшириқларини 20—30 процентга ошириб бажариш билан бошқа коллективларга ўрнак бўлишмоқда.

Долзарб масалаларни ҳал этиб

В. ЛОПАТНИКОВ,
токарь, абразив комбинати касаба союз комитети аъзоси.

Совет касаба союзлари социал-иқтисодий ва сиёсий вазифаларни амалга оширишда, оммани коммунистик руҳда тарбиялашда партиянинг ишончли ёрдамчисидир. Биз КПСС Марказий Комитетининг барча сайловчиларга Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи гражданларига Мурожаатини ҳаяжон билан кутиб олдик. Бу коммунистлар ва партиясизларнинг сайловолди платформасини белгиловчи муҳим сиёсий ҳужжатдир.

ВЦСПСнинг касаба союзларнинг барча аъзоларига Мурожаатида касаба союзлари бутун халқимиз билан биргаликда ҳал этаётган долзарб масалалар — фойданинг ўсиши, меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини жорий этиш, социалистик мусобақани такомиллаштириш, шартномадаги мажбуриятларга қатъий риоя қилиш, давлат, план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришда намунали тартиб ва уюшқоқликка эришиш яна бир бор таъкидлаб ўтилди.

Уларни амалга ошириш абразив комбинатига ўтган йил топшириғини муддатидан илгари бажариш ва қўшимча 40 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш имконини берди. Коллектив январда муваффақиятли меҳнат қилди — халқ хўжалигига планга қўшимча 25 минг сўмлик буюм ва материаллар берди. Ҳозир корхонада Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини, СССР Олий Советига сайловларни муносиб кутиб олиш учун мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Унда 300 коммунистик меҳнат зарбдори иштирок этмоқда, бошқалар шу юксак унвон учун курашмоқда.

КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан комбинатимиз коллективи планга қўшимча меҳнат унумдорлигини бир процент ўстириш бўйича оширилган мажбурият олди. Умуман эса йил мобайнида бу норматив-соф маҳсулот бўйича 90 минг сўм даромад беради. Меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули янада кенг жорий этилади. Ҳозирги пайтда бу илғор система бўйича ишчиларнинг 40 проценти ишлаяпти.

Меҳнат беллашуви пешқадамлари сафида токарь Ф. Хайбуллаев, қуювчи И. Резников, шихталовчи В. Антонович, газ пайвандловчи А. Битуллаев ва бошқа илғорлар боришяпти.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТЛАРИГА МУТТАСИЛ ЭЪТИБОР БЕРАЙЛИК

Тошкент шаҳар партия комитети бюроси 1983 йилда шаҳар партия комитетининг бўлимларига меҳнаткашлардан келган хатлар билан ишлашнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, Тошкент шаҳар партия комитети бўлимлари, район партия комитетлари, партия ташкилотлари шаҳар совет ва хўжалик органлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни такомиллаштирдилар.

Меҳнаткашларнинг ёзма ва оғзаки аризаларини ҳисобга олиш, кўриб чиқиш ва назорат қилишнинг муайян системаси таркиб топди. Бунда уларни ўрганишга комплекс ёндошилмоқда.

Хатларнинг муайян қисми шаҳар партия комитети бўлимларида шаҳар партия комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, ревизия комиссиясининг аъзолари, шаҳар Совети депутатлари, халқ назоратчилари иштирокида кўриб чиқилмоқда. Бу эса уларда кўтарилган масалаларни оператив, конкрет ва тўла-тўкис ҳал қилиш имконини бермоқда.

Шу билан бирга, олинаётган хатлар шундан далолат бериб турибдики, партия, совет ва хўжалик органлари бўлимларида гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқишда ҳамон эътиборсизлик, юзаки ёндошиш ҳоллари рўй бермоқда. Хатларда кўтарилган масалалар ҳамиша ҳам тўла ҳал этиляпти, деб бўлмайди, уларни кўриб чиқиш устидан етарлича назорат ўрнатилмаяпти.

Шаҳар партия комитетига тушаётган хатларни таҳлил қилиш шуни кўрсатадики, шаҳар аҳолисининг кўпчилик илтимослари бевосита маҳаллий органлар хизмат доирасига киради. Айрим маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари гражданларни шахсан қабул қилишга ҳамон етарли эътибор беришмаяпти, меҳнаткашларнинг аризалари ва шикоятлари юзасидан ҳамиша ҳам тегишли чоралар кўришмаяпти. Шунинг учун ҳам кишилар юқори партия ва совет органларига мурожаат қилишга мажбур бўлмоқдалар. Меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини кўриб чиқиш муддатларига риоя қилмаслик ҳолларига барҳам берилган эмас.

«Очиқ хатлар куни» сингари прогрессив иш шакллари суст жорий этиляпти, гражданларни қабул қилиш учун ҳамма жойда ҳам қулай вақт ажратиляпти, деб бўлмайди.

СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик муносабати билан сайловчиларнинг наказлари ўз вақтида бажарилишига муттасил эътибор бермоқ керак. Меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризалари билан ишлашни янада такомиллаштириш, мавжуд камчиликларга барҳам беришга эришмоқ зарур.

Шаҳар партия комитети бюросида шунингдек, шаҳар партия ташкилотининг ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятига оид бир қатор бошқа масалалар кўриб чиқилди.

Тошкент шеърият даҳосини қутламоқда

Навоийхонлик оқшоми

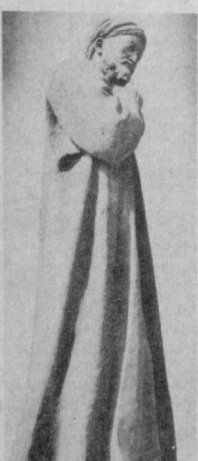

КЕЧА

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг мажлислар залида анъанавий навоийхонлик кечаси бўлиб ўтди. Кеча Шарқнинг буюк шоири ва мутафаккири Алишер Навоий туғилган куннинг 543 йиллигига бағишланди.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва Ўзбекистон Ёзувчилар союзи томонидан ташкил этилган бу навоийхонликда республикамизнинг таниқли адабиётшунос олимлари, шоирлар, жамоатчилик вакиллари иштирок этдилар.

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Туроб Тўла, филология фанлари доктори профессор А. П. Қаюмов, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ойдин Ҳожиева ва бошқалар Навоий ижоди ҳақида, шоир асарларининг аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

Навоийхонлик кунлари шаҳримизнинг маданият саройлари ва кутубхоналарида, бошқа маданий оқартув муассасаларида кенг нишонланмоқда.

Алишер Навоий туғилган куннинг 543 йиллигига бағишланган материалларни газетанинг учинчи саҳифасида ўқийсиз.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● 8 февраль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко раислигида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлисда КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» Лойиҳаси умумхалқ томонидан қандай муҳокама этилаётганлиги тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Мажлисда комиссия раиси К. У. Черненко сўзга чиқди.

Комиссия ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. С Горбачев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Н. И. Рижков иштирок этдилар.

Олимпиада машъаласи порламоқда

SARAJEVO'84

Бундан 60 йил муқаддам қишки Олимпиада ўйинлари старт олган эди. Шу давр мобайнида ўн уч марта Олимпиада беллашувлари ташкил қилинди. Уларнинг ҳаммаси спорт муваффақиятлари ва рекордларига бой бўлди. Сараевода ўтказилаётган XIV қишки Олимпиада ўйинлари ҳам бундан мустасно эмас. Сараевога 49 мамлакатнинг спорт делегацияси келди. Бу дастлабки рекорддир.

Кеча томошабинлар билан лиқ тўлган Сараеводаги «Кошево» стадионида қишки Олимпиада ўйинларининг тантанали очилиш маросими бўлди. 50 мингдан зиёд спорт мухлисининг кўз олдида, тантанали музика садолари остида Загреб шаҳрида истиқомат қилувчи фигурачи Санда Дубравчич Олимпиада машъаласини алангa олдирди. Жаҳондаги энг яхши спортчиларнинг стадион бўйлаб тантанали ўтиши эсда қоладиган ва ҳеч унутилмайдиган воқеа бўлди.

Бугун Сараево шаҳрида Олимпиаданинг уч программасида ғолиблар аниқланади. Хоккейчилар эса баҳсларни давом эттиришади. Мамлакатимиз терма командаси Италия терма командасига қарши майдонга чиқади. Маълумки, биринчи тур учрашувларидан кейин хоккейчиларимиз икки очко тўплашган эди. Канада, ГФР, Швеция, Чехословакия, Финляндия терма командаларида ҳам иккитадан очко бор.

ШАҲАР ХЎЖАЛИГИ МАВЗУИДА

Яхмалакдан эҳтиёт бўлинг

Қишнинг сўнгги ойига келиб совуқ хуружга кирди. Кўча-кўйда ва тротуарларда яхмалак пайдо бўлди. Бу эса ўзига хос қийинчиликлар туғдирмоқда.

Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институтининг директори, профессор М. Дўстмуродовнинг хабар қилишича 5 февраль куни 34 киши, 6 февраль куни 60 киши жароҳатланган. Фақат 7 февраль куни эрталаб соат 8 дан 13 гача 18 киши яхмалакда йиқилиб, қўл-оёғи синган. Кечгача бу рақам 50 дан ошган.

Шаҳар давлат автоинспекциясининг маълумотига кўра 6 февраль куни 10 та кўнгилсиз воқеа содир бўлган. Шулардан бири Киров районидаги полковник Хўжаев кўчасида соат 18.30 да содир бўлди. Ҳайдовчилик гувоҳномасига эга бўлмаган А. Жалилов 71 ёшли Х. Сулаймоновни машинасида сирпаниб бориб, уриб юборган. Қария 2-касалхонага ётқизилди. Кейинчалик аниқланишича, бахтсиз ҳодиса йўлнинг музлаганлигини инобатга олмай, машина тезлигини оширганлиги, йўл ҳаракати қоидасини яхши билмаганлиги туфайли содир бўлган экан. 6 февраль куни 15-мактабнинг 7-синф ўқувчиси 14 ёшли С. Брезгалов «КАЗ— 680» 14—12 ТНР автомашинасига осилиб, машина тагига кириб кетди...

Фактлар шуни кўрсатмоқдаки, шаҳримиз кўчалари қор ва яхмалакдан ўз вақтида тозаланмаслиги аҳолига бирмунча қийинчилик туғдирмоқда. Кези келганда шуни айтиш керакки, шаҳримиздаги кўча ва проспектлар қишнинг қировли кунлари озода, йўловчи ва транспорт учун қулай бўлишини таъминлаш учун оталиқ ташкилотларга бириктирилган. Жумладан, Тарас Шевченко кўчаси «Ташхимсельмаш» заводига, Червяков кўчаси Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводига бириктирилган. Бу корхона ишчилари қор ёққан куннинг биринчи куниданоқ кўчаларга чиқиб, қорларни кураб, транспорт ва йўловчилар учун қулайлик яратишди. Лекин, шаҳримиздаги кўпгина корхона ва ташкилотлар «Бетимнинг қалини — жонимнинг ҳузури» қабилида иш кўриб, ўзларига бириктирилган кўчаларни мутлақо тозаламаётир. Масалан, «Главташкентстрой»нинг 8-трести Полторацкий кўчасидаги қорларни тозалаши керак эди. Икки маротаба айтилганига қарамай, трест хизматчилари ҳалигача бирон марта қорни курашмаган.

Кўчаларни яхмалакдан тозалашда район ободонлаштириш бошқармалари, уй-жойлардан фойдаланиш трестлари, корхона ва ташкилотлар, умуман барча иштирок этиши зарур.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Партия турмуши: идеология ишлари практикасидан

РАҲБАР КАДРЛАР ҒОЯВИЙ ЧИНИҚИШЯПТИ

Совет жамияти ривожланишининг барча босқичларида партиянинг энг асосий вазифаларидан бири совет кишиларида илмий, марксча-ленинча дунёқарашни — коммунистик тарбия асосларини шакллантириш бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Партия раҳбар партия ва хўжалик кадрларини марксча-ленинча ғоявий чиниқтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Партия сиёсатини муваффақиятли амалга ошириш уларнинг марксча-ленинча назарияни чуқур ўрганишларини талаб этади.

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорлари хўжалик фаолиятидаги тарбиявий натижалар учун раҳбар кадрларнинг масъулиятини оширишни талаб этади.

Тўғри, коллектив раҳбари бўлиш қийин иш. Лекин раҳбар зиммасига фақат коллективда меҳнатни ташкил этиш, ишлаб чиқаришнинг бир маромда боришини таъминлаш вазифасигина юкланиб қолмай, коллективни сиёсий, меҳнат ва ахлоқий руҳда тарбиялаш бўйича ҳам катта масъулият юклатилгандир.

Шаҳар партия комитети район партия комитетларининг таклифлари асосида уч беш йилликдан буён раҳбар кадрларни, партия активини марксизм-ленинизм университетида ўқитишнинг перспектив планини ишлаб чиқиб, тасдиқламоқда. Бу ерда юқори малакали мутахассислар бошчилигида раҳбарлар марксизм-ленинизм назарияси бўйича ўз билимларини оширадилар, уни ҳаёт билан боғлаб ўзлаштирадилар, партиямизнинг ҳозирги босқичдаги сиёсатини, коллектив ўртасида оммавий-сиёсий, пропагандистик иш олиб боришни ўрганмоқдалар.

Университет ўқув жараёнида тингловчи-раҳбарларни ўқитишнинг проблемали усулини кенг қўллаяпти. Бу эса уларнинг активлигини, иқтисодий тафаккурини оширяпти, улар марксизм-ленинизм классикларининг асарларини чуқур ўрганмоқдалар.

КПССнинг тарихий тажрибаси, ривожланган социализм, илмий-техника революцияси шароитларида экономикани бошқаришнинг актуал проблемалари, сиёсий иқтисод проблемалари, ҳозирги босқичдаги идеологик кураш, ижтимоий психология, ғоявий-тарбиявий ишларни ташкил этиш ва унинг методикаси, коммунистик тарбия асослари —ҳозир университетда таълим олаётган тингловчи-раҳбарлар ана шу фанларни ўрганмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси шунга қаратилганки, раҳбарлар ўз иш фаолиятларида хўжалик, ташкилотчилик ва тарбиявий функцияларни оқилона бир-бирига қўшиб олиб боришлари, кишилар билан сиёсий иш олиб боришда шахсан қатнашишлари керак.

Меҳнат коллективларига ана шундай муваффақиятли раҳбарлик қилиш туфайли юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришилаётгани, бунда эса раҳбарларнинг идеология ишида актив қатнашаётгани муҳим роль ўйнаётгани ҳақида кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Масалан, «Главташкентстрой»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи С. П. Василенко марксизм-ленинизм университетини имтиёзли диплом билан тугатди ва кўп йиллар давомида автотранспорт корхоналари раҳбар ходимларининг назарий семинарига бошчилик қилиб келмоқда. Асбобсозлик заводи директори А. Т. Тошматов, агрегат заводининг директори В. Р. Бойжонов, «Геологоразведка» корхонасининг директори В. В. Флошгейзер ўз районларининг энг яхши пропагандистлари ҳисобланишади. Улар ўз коллективларида катта пропагандистик иш олиб боришяпти.

«Союзгипрорис» институтининг Тошкент бўлимидаги марксча-ленинча таълим методик советининг раиси — институт директори Г. И. Ильяшенко ҳам ана шундай активистлардандир.

Бугунги кунда шаҳар партия комитети марксизм-ленинизм университетида шаҳар халқ хўжалигининг турли тармоқларидаги салкам мингга яқин раҳбар ўз ғоявий-сиёсий савиясини оширмоқда. Улар орасида саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, илмий-тадқиқот институтларидан — мастерлар, цех бошлиқлари, директорлар, министр ўринбосарлари ва бошқалар бор.

Университетда янги ўқув йили жараёни, ўтказилган семинар машғулотлари шуни кўрсатдики, жуда кўпчилик раҳбар кадрлар ўқув жараёнига қизғин киришганлар, зўр қизиқиш билан ўқимоқдалар. Улар бу ерда олаётган билимлари КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил), июнь, декабрь (1983 йил) Пленумлари қарорларида қўйилган вазифаларни амалга оширишга меҳнат коллективларини сафарбар этишда ўз раҳбарлик фаолиятлари учун зарурлигини ҳис қилмоқдалар.

Марксизм-ленинизм университетида раҳбар кадрларнинг сиёсий ўқуви системасини ташкил этиб, шаҳар партия ташкилоти, биз ҳар йили, айниқса шу, янги ўқув йилида баъзи раҳбар ходимларнинг сиёсий ўқувдан бўйин товлашга уринаётганликлари, ўзларининг назарий савияларини оширишни исташмаётгани ҳолларига дуч келдик. Партия ташкилотлари бу коммунистларни ўқишга юбора туриб, партия ҳаётининг Устави нормаларини ана шундай бузувчиларга нисбатан принципиаллик кўрсатмасдан баъзан қизиқ позиция тутмоқдалар.

Тошкент ресторанлар трестининг директори, коммунист М. З. Усмонов марксизм-ленинизм университетига икки марта ўқишга кириб, иккаласидаям ташлаб кетди. Трест партия ташкилотининг ўз раҳбарининг ўқувга бундай лоқайд муносабатда бўлаётганини ана шу фактдан яққол билиб олиш мумкин. Чилонзор район халқ суди партия ташкилотининг судья Т. Д. Аризбековга нисбатан тутган позицияси ҳам тушунарсиздир, чунки у 1981 йилдан буён университетда ўқишга ўзида журъат тополмаяпти.

«Главташкентстрой»нинг «Отделстрой» трести, республика мактаб-интернати, Тошкент пассажир станцияси, Халқлар дўстлиги саройи бошланғич партия ташкилотларига ҳам худди шундай талабларни қўйиш мумкин. Чунки уларнинг коммунистлари — раҳбарлар А. Р. Мокшин, В. Э. Сташис, Ғ. Ш. Бакиров, А. А. Эргашев, М. Н. Назаров университетга кирдилар-у, лекин ўқишни ташлаб кетдилар. Ахир, биз уларга катта меҳнат коллективларига бошчилик қилишни ишониб топширганмиз-ку. Афсуски, бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин.

Янги ўқув йилида шаҳарнинг Фрунзе, Октябрь районларидан университетга ўқишга кирганларнинг баъзилари ҳанузгача ўқишни бошламадилар, уларни ўқишдан маҳрум этишга тўғри келди.

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XI пленумининг коммунистларга, раҳбар кадрларга ҳозирги босқичда марксизм-ленинизм назариясини эгаллаш юзасидан қўйган юксак талаблари коммунистик қурилиш практикасида ўзининг ниҳоятда тўғри эканлигини кўрсатди.

Истардикки, партия ташкилотлари бу муҳим ишда принципиал позицияда турсалар. Негаки, партиямизнинг хўжалик ва идеология ишлари бирлигини таъминлаш тўғрисидаги талаблари марксизм-ленинизм назариясини, ҳозирги босқичда партиямиз томонидан унинг янада ривожлантирилиши юзасидан бой билимларни эгаллашни тақозо этади.

Шаҳар партия ташкилоти, барча меҳнаткашлари олдида ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили планларини бажариш юзасидан мураккаб вазифалар турибди. Бу вазифаларни ҳал этишда раҳбар кадрларнинг роли каттадир. Шак-шубҳа йўқки, уларнинг мунтазам равишда марксизм-ленинизм назариясини чуқур ўрганиб, ўзлаштириб боришлари партия қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларини муваффақиятли амалга оширишга ёрдам беради.

Л. ТИХОНОВА,
Тошкент шаҳар партия комитети марксизм-ленинизм университетининг директори.

ВЛКСМ аъзоси Раҳима Раззоқова саккиз йилдан бери бадиий буюмлар фабрикасида каштачи бўлиб ишлайди. У ҳамиша планларини ортиғи билан бажариб, кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришда, меҳнат интизомига риоя қилишда ҳамкасб дугоналарига намуна бўляпти.

СУРАТДА: каштачи Р. Раззоқова.

Ҳ. Шодиев фотоси.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Автомобиль йўли чеккасида қурилган чиройли ва қулай павильон йўловчиларга яхши совға бўлди: бу ерда автобус кутиб туриш, йўлда бир оз дам олиш учун тўхталган вақтда теварак атроф гўзалликларига маҳлиё бўласан киши. Бу йил Наманган области йўл қурувчилари автомобиль йўллари чеккаларида 25 та типовой павильон қуришади. Ҳозиргача иккита шундай объект фойдаланишга топширилди.

(ЎзТАГ).

Баҳор яқинлашиши билан «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 4-цехида ҳам меҳнат суръати ортмоқда. Бу ерда ҳозир кенг қаторли чигит сеялкалари кўплаб тайёрланмоқда.

СУРАТДА: цехдаги Неъмат Толипов бошлиқ илғор бригада ишчилари ўзлари янги йиққан сеялкаларини кўздан кечиришяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

Шиша идиш муаммоси

Киров районидаги Ишчилар шаҳарчасида яшовчи аҳоли учун кўпгина қулайликлар яратилган. Лекин бу ерда мана бир ярим йилдирки шиша идишларни қабул қиладиган дўконча йўқ. Илгари шундай дўконча Софийская кўчасида бинойидек ишлаб турарди. Афсуски, кимнингдир кўрсатмаси билан бузиб ташланди. Аҳоли эса бўшаган шиша идишларни қаерга топширишни билолмай сарсон бўлиб юрибди.

Ишчилар шаҳарчаси аҳолиси бир неча марта ёзма ва оғзаки равишда Киров райпишчеторги раҳбарларига мурожаат этиб, янги дўконча ташкил этилишини сўради. У ердагилар 1983 йилнинг IV кварталида дўконча ишга тушади, деб ваъда беришган эди. Ваъда ваъдалигича қолиб кетди.

Ҳозир ишчилар шаҳарчасидаги қайси хонадонга кирманг бўш идишларга кўзингиз тушиб, «ия ҳамма уйларда шиша дўкони очилибди» деб ҳайрон бўласиз.

Аҳоли номидан:

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Телефон-автомат излаб...

Шаҳарнинг энг гавжум жойларига телефон автоматлар ўрнатилганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Лекин айрим жойларда уларни ўрнатиш эътиборга олинмаганлиги туфайли шаҳримиз меҳмонлари ва ҳамшаҳарларимиз сарсон бўлишмоқда.

Тошкент аэропортининг маҳаллий линияларга хизмат қилувчи биноси кутиш зали ҳам ана шундай эътибордан четда қолган. Бу ерда бор-йўғи 2 та телефон-автомат ўрнатилган, навбат кутувчиларнинг эса ниҳояси йўқ. Тошкент пассажир станцияси яқинидаги поездга олдиндан билет сотиш кассалари жойлашган 4 қаватли бинода ҳам аҳвол шу.

Тошкент шаҳар телефон-автомат станциясидаги мутасадди ўртоқлар буни эътиборга олиб қўйишлари лозим.

М. ҲАКИМОВ.

Бу қанақаси?

Бизлар истиқомат қилаётган Акмал Икромов районидаги Бешқайрағоч массивидаги Қурувчи кўчасининг 7-проездида 40 хонадон яшайди. Уйларимизга газ киритилганига ҳам уч йилдан ошди. Хоналаримизга газ киритилганида аёллар овқат пиширишдаги ўтин ёриш машаққатидан қутилдик деб тоза севинишган эди.

Тўғри, ёз ойларида газда овқат пишириб туришди. Ҳар йили қиш келди дегунча юрагимизни ҳовучлаб турамиз, газ декабрь ойларидан бошлаб секин камая бориб, январь ойида, айни қишнинг чилласида бутунлай газ келмай қолмоқда. Овқатнику бир амаллаб ўтин ёқиб ўчоқда пиширмоқдамиз. Лекин газга ишониб хоналарга печка қурмаганмиз. Ҳаммамизда ёш болалар, кекса ота-хон-онахонларимиз бор. Қишнинг айни шу кунларида улар совуқ уйда шамоллаб қолмоқдалар.

Акмал Икромов райони газ идорасига бир неча марта мурожаат қилдик. Лекин газ идорасининг раҳбарлари ана тузатамиз, мана тузатамиз деган ваъда билан қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдирмоқдалар.

Биз «Ташгаз» бирлашмаси раҳбарларига мурожаат қилиб кўчамиздаги хонадонларга газни кўпайтириб беришларини илтимос қиламиз.

Қурувчи кўча, 7-проезд аҳолиси номидан:

Ҳ. АФЗАЛОВ,
А. АФЗАЛОВ,
В. АБДУМАЛИКОВА,
Ф. МУҲАММЕДОВА.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«АНТИҚА ТОМОША»

Газетанинг шу йил 17 январь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Муқимий номли театрда эълон қилинган спектакль ўрнига бошқа спектакль кўрсатилгани танқид қилинган эди. Мақолага жавоб олинди.

Театр директори А. Раҳматуллаев имзоси билан юборилган жавобда хабар қилинишича, мақолада баён этилган фактлар тўғри деб топилган. Чиндан ҳам 1983 йил 17 декабрда кўрсатилиши керак бўлган «Лайли ва Мажнун» спектаклига 214-мактабнинг 9, 10-синф ўқувчиларига тарқатиш учун билетлар берилган эди. Бош роль ижрочиси касаллиги ва унинг дублери декрет отпускасида бўлгани сабабли спектакль бекор қилинди. Ўқитувчиларга бу спектаклни бошқа куни келиб кўришлари, «Еттинчи жин» спектаклини кўрмаганлар бўлса қолиб томоша қилишлари таклиф этилди.

Театр дирекцияси рўй берган ҳодисадан тегишли хулоса чиқариб олади ва келгусида бундай фактларга йўл қўймаслик чорасини кўради.

● ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

ПИЁДАЛАР ХАВФСИЗЛИГИ ТАЪМИНЛАНАДИ

Редакцияга 157-ўрта мактабнинг 8-синф ўқувчиси М. Султонова хат йўллаб, Есенин ва Вурғун кўчалари кесишган жойда светофор йўқлиги сабабли ҳайдовчилар йўл ҳаракати қоидаларини бузишаётганини баён қилган эди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси йўл-патруллик хизмати бўлинмаси командири А. А. Алашевнинг жавобида айтилишича, айрим ҳайдовчилар йўлнинг юқоридаги кўрсатилган участкасида ҳаракат қоидалари бузилишига чиндан ҳам йўл қўйишган, йўловчиларга нисбатан бепарво муносабатда бўлишган. Йўл ҳаракати қоидаларини бузувчиларга нисбатан тегишли маъмурий таъсир чоралари кўрилди.

Айни пайтда ўқувчилар илтимос қилишганидек, Есенин ав Вурғун кўчалари кесишган жойда светофор ўрнатиш мақсадга мувофиқ эмас. Чунки бу ерда транспорт ҳаракати «ГОСТ — 23457— 79. Йўл ҳаракатини ташкил этишнинг техник воситалари. Қоидаларини қўлланиш» тартибда кўрсатган даражадан анча паст.

Ҳозир йўлнинг ана шу участкасида ГАИ бошқармасининг йўл-патруллик хизмати томонидан назорат ўрнатилди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Келажакка яна бир қадам

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида геология ва кон-руда саноати жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Еттинчи беш йилликнинг дастлабки уч йилида тармоқни ривожлантириш якунлари шундан далолат беради. Шу давр ичида пландан ташқари 120 миллион тугрикликдан кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди, меҳнат унумдорлиги 1980 йилга нисбатан 48,6 процент ошди. Мис, молибден, қўрғошин ва бошқа фойдали қазилмаларни қазиб чиқариш топшириқлари анча ошириб бажарилди.

380 га яқин корхона, хўжалик, цех, бригада план ва социалистик мажбуриятларни ошириб адо этди. Булар орасида «Монголсовцветмет» монгол-совет бирлашмаси, «Эрдэнэт» кон бойитиш комбинати, бошқа ишлаб чиқариш бўлинмалари бор.

Ўтган йили кон-руда саноатининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Совет қурувчиларининг ёрдами билан иккита йирик қидириш-ишлатиш қорхонаси ишга туширилди.

Бу йил тармоқ меҳнаткашлари олдида янги масъулиятли вазифалар турибди. Жумладан, геология соҳасида ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлигини ўртача 2,7 процент ошириш, қидириш ишлари қийматини 14,6 процент камайтириш мўлжалланмоқда.

«СИНОВ МАЙДОНИ»

ПРАГА. Ҳар куни прагаликлардан қарийб 100 минг киши пойтахтдаги «Май» универмагига қатнамоқда. Катталиги жиҳатдан республикада иккинчи ҳисобланган бу универмаг харидорларга хизмат кўрсатишнинг илғор формалари учун ўзига хос «синов майдони» бўлиб қолди.

Бу ерда, масалан, халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш учун ихтисослашаётган жуда катта фирмалар билан мамлакатда биринчи марта бевосита амалий алоқалар йўлга қўйилди. ЧССР енгил саноат корхоналарининг намояндалари «Май» универмагига тез-тез келиб турадилар. Улар харидорлар билан учрашадилар, ўз маҳсулотларига бўлган талабни жойнинг ўзида ўрганадилар, зарур бўлиб қолган ҳолларда эса буюмларнинг тури, миқдори ва сифатига тузатишлар киритадилар.

«Май» универмагида ишлаётган безатувчи рассомлар яқинда Москвада бўлиб, «Первомайский» универмаги витриналарини безатишда қатнашдилар. Прагадаги магазин ана шу савдо маркази билан кўпдан бери мустаҳкам амалий алоқалар ўрнатган. Бу йил «Май» универмагида «Первомайский» универмаги кунлари ўтказилади. Ана шу кунлар вақтида совет енгил саноатининг буюмлари сотилади.

ТЕЖАМКОРЛИК БИЛАН

БЕРЛИН. ГДРда саноат ва уй-жой қурилиши суръатларининг кучайтирилиши, эски бинолардаги квартираларни теплоцентраллар тармоғига улаш соҳасидаги ишларнинг тезлаштирилиши биноларни иситиш учун ишлатиладиган энергия сарфининг кўпайишига олиб келмайди. Бунинг устига шу беш йилликда бу мақсадлар учун энергия сарфлашни қарийб 10 процент камайтириш режалаштирилмоқда.

Республикада бу вазифа комплекс тарзда ҳал этилмоқда. Иссиқликни ўтказмайдиган конструкциялар ва блоклардан турли иморатлар қуриш — шу вазифани амалга ошириш йўлларидан биридир. Чунончи, бир қанча уйсозлик комбинатларида ойна қўйилган янги дераза ромлари кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Бундай ромлар бинолардаги иссиқликнинг исроф бўлишини 15 процент камайтиришга ёрдам беради.

Иссиқликни сақлайдиган бошқа самарали материалларни ишлаб чиқариш изчиллик билан ўзлаштирилмоқда. Бундай материаллар биноларни иситиш учун энергия сарфлашни жами 30 процент камайтириш имконини беради. Бундай блокли конструкциялар уй-жой биноларинигина эмас, балки завод цехлари, маъмурий биноларни қуришда ҳам қўлланилади.

ГДРда энергияни истеъмол қилиш ва иссиқликдан оқилона фойдаланиш устидан доимо контроль қилишга ғоят катта эътибор берилмоқда. Бу соҳада электроника муҳим роль ўйнайди. Ана шу электроника негизида масалан, биноларнинг оптимал ҳарорат иситиши билан автомат тарзда иситиш системасини узиш ва шу тариқа уларни иситиш учун ортиқча харажатларга йўл қўймаслик имконини берадиган асбоблар яратилмоқда.

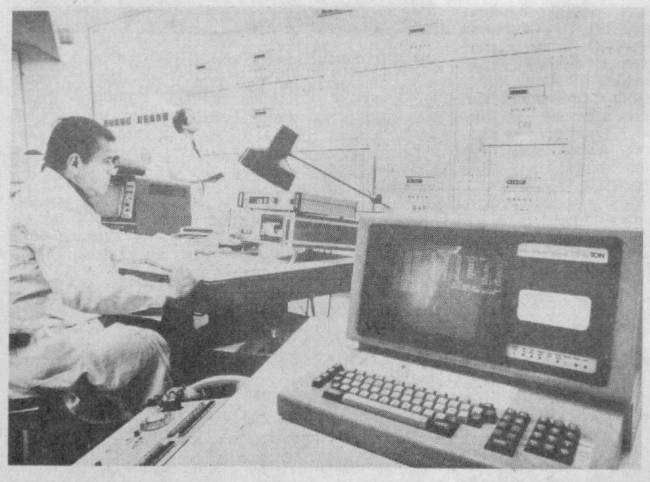

ЧССР. Прагадаги «Мир» бирлашган энергетика системасининг марказий диспетчерлик бошқармаси кечаю-кундузи ишлайди. Бу ерга социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан энергетика ситуацияси тўғрисида ахборотлар келиб туради. Бу ерда айрим мамлакатларга — Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехословакияга тез суратда энергия юбориш тўғрисида қарор қабул қилинади.

СУРАТДА: Прагадаги марказий диспетчерлик бошқармасининг диспетчерлик пульти ёнида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

РЕЦЕПТЛАР КОЛЛЕКЦИЯСИ

Хитой халқ медицинаси илмий-тадқиқот институти ходимлари томонидан тўпланган 20 мингдан ортиқ рецептнинг 600 га яқини ўзининг бебаҳолиги билан бошқалардан ажралиб туради. Бундан 20 йил муқаддам ташкил этилган бу институт шу қисқа муддат ичида талай ишларни амалга оширди. Айниқса, институтнинг вьетнамлик машҳур 150 врачлар томонидан ёзилган медицинага оид 500 га яқин илмий ишлар коллекцияси жуда ноёб ҳисобланади. XIV асрда яшаган таниқли Вьетнам врачи Туэ Тинь асарларининг қадимий хитой тилидан въетнам тилига таржима қилиниши муҳим аҳамиятга эгадир. Унинг «Жануб ерининг шифобахш ўсимликлари», «Шифобахш ўсимликлар билан даволаш қоидалари» каби китобларидан ҳозирги кунда ҳам вьетнам врачлари фойдаланиб келишади.

Шунингдек, коллекциядаги XVIII асрда яшаган вьетнам медиги Хай Тхионг Лан Онг томонидан қолдирилган 28 томли медицина энциклопедияси чуқур ўрганилмоқда.

Фотокалейдоскоп

ФРАНЦИЯ. Бу ёқимтой айиқча фақат ўйинчоқгина эмас, уни ижод қилганнинг фантазияси туфайли ўзига хос телефон хизматини ҳам ўтайди. Қўнғироқ бўлган заҳоти айиқча кўзларини юмади.

Кейтон—ТАСС фотоси.

△

ГФР. Бундай «автоинспектор»нинг огоҳлантирувчи ҳаракати йўл қоидаси бузилганини кўрсатади. Маркенхайдедаги сунъий материаллардан тайёрланган бу «автоинспектор» транспорт ҳайдовчиларига жуда қўл келмоқда.

ТАСС фотоси.

АНТИҚА ЧЕМПИОНАТ

Австралиянинг курорт шаҳарларидан бири — Кэрисда (Квинсленд штати) тарихида биринчи марта тимсоҳлар ўртасида югуриш бўйича мусобақа ўтказилди. Теннис кортида бўлиб ўтган бу антиқа чемпионатда 15 сантиметрдан 2 метргача бўлган 36 та тимсоҳ қатнашган. Қизиқарли ўтган бу мусобақа давомида тўққиз қатнашчининг оёқ ва думлари рақиблари томонидан ғажиб ташланганлиги аниқланди.

МИТТИ ҚУШЛАР

Колибри митти қушлари оиласига мансуб бўлган мавжудотлар тури 3 мингдан ортиқдир. Бу қушлар дунёдаги энг митти қушлар эканлиги ҳаммага аён. Уларнинг узунлиги 2 сантиметрдан 6 сантиметрга етади. Баъзиларининг оғирлиги эса ҳаммаси бўлиб 2 граммни ташкил этади холос. Улар асосан чувалчанглар билан озиқланишади.

Қизиғи шундаки, бу қушчалар бошқа учувчи мавжудотдан фарқли ўлароқ думи ва орқа томони билан олдинга қараб уча олиш қобилиятига эгадирлар.

ҚУРҒОҚЧИЛИК САБАБЛИ

Яқинда Австралиянинг кўпгина районларига зарар келтирган қурғоқчилик бу қитъа учун хос бўлган ҳодисадир. Сидней университети мутахассислари узоқ йилларда бундан ҳам кучли қурғоқчиликлар бўлганлигини аниқлашди. Тахминан бундан 20 минг йил муқаддам содир бўлган қурғоқчилик ўн йил мобайнида давом этган.

Олимлар худди ўша кезларда улкан кенгурулар кўплаб ҳалок бўлганлигини эътироф этишади.

БЕМОРНИНГ АҲВОЛИГА ВОЙ

Мисрда даволаниш учун тўланадиган катта ҳақ яна анча ортди. «Алжумҳурия» газетасининг хабар беришича, хусусий касалхоналарда бўлиш нархи 300 процент ортган. Бундай клиникада касални одатдаги кўриш ҳақи, қонунда белгиланган ойлик иш ҳақи минимумидан анча ошади. Давлат медицина муассасаларига келганда эса, деб ёзади газета, улар муҳтож бўлганларнинг ҳаммасига ёрдам беришга қодир эмас. Касалхоналарда мисрлик ҳар минг кишига икки ўрин ҳам тўғри келмайди.

КАСБИДАН ВОЗ КЕЧДИ

Бразилиялик балиқчи Натал Ду Насименту 12 кун овқатсиз ва чучук сувсиз очиқ океанда бўлди. Қаттиқ бўрон чоғида уни тўлқин балиқчилар кемасидан ювиб кетди. У тўлқинлар орасида ёнидан сузиб ўтаётган эски бўш қайиқни бир мўъжиза билан ушлаб қолишга улгурди. Натал тахта парчаларини эшкак қилиб қарийб икки ҳафта мобайнида зўр бериб соҳил сари сузаверди. Ҳолдан тойган ва қутулишга ҳеч бир умиди қолмаган балиқчини Порту Алегри шаҳридан 90 километр нарида океанда пайқаб қолишди. Шу вақт ичида балиқчи қайиқда 500 километр сузибди.

Натал ҳушига келгач, тириклигини ва ўн беш йилдан бери шуғулланиб келаётган касбини абадий ташлашини оиласига маълум қилишларини сўради.

АЛИШЕР НАВОИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 543 ЙИЛЛИГИГА

ШЕЪРИЯТ ДАҲОСИ

АВЛОДЛАР ЭҲТИРОМИ

Республикамизда навоийхонлик кунларини ўтказиш яхши анъана бўлиб қолди. Бу кунлар улуғ шоир ижодининг моҳиятини, гуманистик ғояларини ойдинлаштиришда муҳим роль ўйнамоқда. Тантанали кечаларда унинг ғазаллари, ҳикматли сўзлари янграмоқда.

Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзида навоийхонлик кунларини ўтказувчи комиссия тузилди. Таниқли ёзувчи ва шоирлар адабиётшунос олимлардан иборат комиссия аъзолари навоийхонлик тадбирларини ўтказишда фаол иштирок этадилар.

Қуйидаги материаллар Алишер Навоийнинг ўлмас мероси ҳақида, авлодлар унинг хотирасини эъзозлаётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

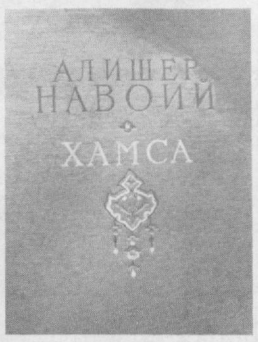

«Хамса»нинг 500 йиллиги

БУЮК ХАЛҚЧИЛ АСАР

Алишер Навоий асарлари орасида «Хамса» достонлари алоҳида ўрин тутади. У тўла маънода халқчил асардир. Чунки бу достонларда қўйилган проблемалар, олға сурилган ғоялар халқ ҳаётини яхшилашга қаратилган.

«Хамса»даги халқчиллик энг аввало севги масаласини талқин этишда, феодал эксплуатациясининг тобора кучайиши, меҳнаткаш халқ оммасининг қашшоқланиши ва таланиши сабабларини излашда ва бундан тегишли хулосалар чиқаришда, адолат ва эркни куйлашда, халққа хос ибоbooралардан унумли фойдаланишида яққол кўзга ташланади.

Алишер Навоий «Ҳайратул аброр»нинг IX мақолотида ишқ-муҳаббат масаласини жиддий таҳлил этади. Унинг фикрича, ишқ кишининг ички эҳтиёжи ва уни ҳар қандай ёмонликдан қутқарувчи кучдир. У «кишидаги ярамас сифатларни куйдириб тозаловчи бир ўтдир». Шунинг учун Навоий кўнглида дарди бор, ишқ-муҳаббат туйғуларига эга бўлган кишиларни жонли, бахт-саодат учун курашувчи, кўнгли пок кишилардан ҳисоблайди:

Ишқсиз ул танки анинг жони йўқ,
Ҳусн не этсунки анинг қони йўқ...
Ошиқ они билки, эрур дарднок,
Ҳам тили, ҳам кўзию, ҳам кўнгли пок.

«Хамса»даги ижобий қаҳрамонлар, Фарҳод ва Мажнун, Ширин ва Лайлилар идеал халқчил қаҳрамонлардир. Улар зулм ва ҳақсизликларга қарши, бахт ва саодатга тўсиқ бўлган кучларга қарши астойдил курашадилар. Навоийнинг меҳнат кишиси — Фарҳодни бош қаҳрамон қилиб олиши ҳам адабиётни кенг халқ оммасига янада яқинлаштириш деган сўздир. Шунинг учун ҳам шоир асарларининг қаҳрамонлари асрлар давомида омманинг маънавий ўсишига, тарбиясига ижобий таъсир кўрсатиб келди.

Маълумки, Навоийга қадар халқ ҳаётини халқчил формада акс эттирган «Хамса» асарлари асосан форс тилида яратилган эди. Туркий халқлар эса бу асарлардаги маъно хазинасидан тўла баҳраманд бўла олмас эдилар. Шунинг учун ҳам Алишер Навоий турк тилида «Хамса» яратишни ўзига бош вазифа қилиб қўйди. Шоир халқнинг орзу-умидларини, урф-одатлари ва психологик кайфиятини ана шу достонлар мажмуасида акс эттиришни ният қилганди. Бу ниятни у тўлалигича амалга оширди.

«Хамса»да адолат мотивлари катта санъаткорлик билан куйланади. Албатта Навоийгача яшаган шоирлар ҳам бу мавзуда ижод қилишган. Аммо мавжуд тартиблардан норозилик асосан кичик жанрларда ва дидактик услубда баён этилар эди. Навоий эса адолат масаласига «Хамса»даги бешта достонда ҳам алоҳида тўхталади, зулм ва зўравонликни чуқур фош қилиш даражасига кўтарилади.

Улуғ гуманистик ғояларни, озод ҳаётни, оддий меҳнаткаш халқ тақдирини ва унинг келажагини куйлаган буюк мутафаккир Навоий кўп масалаларда ўз замонидан анча илгарилаб кетди. Ундан кейин яшаб ижод этган ўзбек классик адабиётининг атоқли намояндалари бу фикрлар хазинасидан баҳраманд бўлдилар, илғор ғояларни ривожлантирдилар.

Маҳмуд НАЗАРОВ,
филология фанлари кандидати.

• Китоб жавонингизга

МУҲИМ ТАДҚИҚОТ

Форс-тожик классик адабиётининг забардаст вакили Мавлоно Абдураҳмон Жомийнинг ўз қўли билан ёзилган ва улуғ Алишер Навоийнинг кўрсатмаларига биноан тўплаб, китоб ҳолатига келтирилган турли мазмундаги номалар мажмуаси асрлар оша бугунги кун илм аҳллари қўлига етиб келди. Бу муншоотнинг мазмунидан шу кунга қадар на фақат оддий ўқувчи, ҳатто илм аҳли ҳам бехабар эди.

Ана шу ноёб хатлар Шарқшунослик институтининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати, Шарқ қўлёзма ва босма асарларини илмий тавсифлаш бўлими мудири Асомиддин Ўринбоевнинг меҳнати ва ғайрати туфайли кенг жамоатчиликка маълум бўлди. Хатлар рус тилига таржима қилиниб, изоҳланди.

Институт фондидаги 2178 рақамли бу қўлёзма альбомни форс тилидан хабардор бўлган бирор мутахассис ҳам дурустгина ўқий олмас эди. Араб ва форс ёзувлари учун характерли бўлган нуқта ва ҳаракатлар қўйилмаган бу мактубларни ўқишдек мушкул ҳамда шарафли ишга Шарқ тиллари ва қўлёзма асарларининг машҳур билимдони Ибодулла Одилов қўл урган эди. Ибодулла Одилов бу асарни қайтадан кўчирди ва бизнинг илмий тилимизга мослади. Аммо Ибодулла ота вафотидан сўнг, бу асарни тадқиқ этиш ва илмий жамоатчилик эътиборига ҳавола қилиш чала қолиб кетган эди.

Асомиддин Ўринбоев бу ишни давом эттиришга қатъий киришди. У узоқ йиллар давомида қўлёзма асарлар устида иш олиб борган, бу борада катта тажриба тўплаганди. У альбомдаги хатларни тўғри ўқиб, маъносини ечди. Уларнинг услуби ва нафосатини сақлаган ҳолда илмий жамоатчиликка, қолаверса, кенг китобхонлар оммасига тушунарли ва мақбул бўла оладиган даражада рус тилига таржима қилди. Китобга сўзбоши ёзиб, эътиборли манбалар асосида хатларни шарҳлади.

Умуман, номлар тадқиқоти ва унинг тўла нашрга тайёрланиши XV аср тарихи ва адабиётини, Жомий ва Навоий ўртасидаги ижодий ҳамкорликни ўрганишда муҳим аҳамият касб этади.

Т. НЕЪМАТОВ,
Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг катта илмий ходими.

НАВОИЙ

ҒАЗАЛЛАР

Лолазор эрмаски оҳимдин жаҳонга тушти ўт,
Йўқ шафақким, бир қароқдин осмонға тушти ўт.

Дедилар эл хонумонин ўртар ул рухсор ўти,
Бу сўз эшитгач мени бехонумонға тушти ўт.

Оразингнинг ламъаси куйдурди сабрим хайлини,
Барқи офат чоқилиб ул корвонға тушти ўт.

Ўқларинг кўнглумга тушгач куйди ҳам кўз, ҳам бадан,
Ким куяр ўлу-қуруғ чун найситонға тушди ўт.
Совуриб гул хонумонинму қуюн рангин экин
Ё фалак бедодидин сарви равонға тушти ўт.

Куйдум, ўлдимким юз очтинг халқни куйдургали,
Элга ўт солдинг, вале мен нотавонға тушти ўт.
Эй Навоий, билки оҳи чекмушам беихтиёр,
Десаларким бешаи Мозандаронға тушти ўт.

Ҳусни ортар юзда зулфин анбар афшон айлагач,
Шамъ равшанроқ бўлур, торин паришон айлагач.

Юзни гуллардин безабму, бизни қурбон айладинг,
Ё юзунгга тегди қонлар, бизни қурбон айлагач.

Тиғ ила пайконларинг етти кўнгул бўлғоч хароб,
Сув қуюб, тухм эктинг, ул кишварни вайрон айлагач.

Қон эмаским, ёпти гулгун ҳулла жаннат хозини,
Ишқ мақтулин шаҳид айларда урён айлагач.

Ошкор айлаб юзин кўзумни ҳайрон айлади,
Ёшурун олди кўнгул кўзумни ҳайрон айлагач.

Жонда қўйғоч нақди ишқин, қилди кўнглумни ҳалок,
Ўлтурур маҳрамни султон, ганж пинҳон айлагач.
Эй Навоий, ишқ агар кўнглунгни мажруҳ этмади,
Бас недурким, қон келур оғзингдан афғон айлагач.

Илгин ул гул ранг этибдур лола яфроғи била,
Кафларин барги била, тирноғларин доғи била.

Риштан зулфи хаёлидин ҳаво қилғон кўнгул,
Бир қушидурким, қочибдур гўиё боғи била.

Решлар кўксумда кўр, Фарҳод баҳсин қўйким, ул
Қозмади мендек бало тоғини тирноғи била.

Шамъ ҳамдардимдурур ҳижрон туниким, мен каби
Ҳажр ўтида қоврулур ул доғи ўз ёғи била.

Оташин лаълинг шаҳиди қабридин гулгун ғубор,
Ким қўпор ўтдур эмас қон ранг туфроғи била.

Бемаҳал гулбонг ила ёлқитма, булбул, элниким,
Даҳр боғи гуллари хуштур вале чоғи била.
Лола эрмас, урди ўт гулшанға бир гул ҳажридин,
Ўртанур ҳар дам Навоий нола қилмоғи била.

Қоши ёсинму дейин, кўзу қаросинму дейин!
Кўнглума ҳар бирининг дарду балосинму дейин!

Кўзи қаҳринму дейин, киприги заҳринму дейин!
Бу кудурат ора рухсори сафосинму дейин!
Ишқ дардинму дейин, ким ҳажр заҳринму дейин!
Бу қатиқ дардлар аро васли давосинму дейин!

Зулфи доминму дейин, лаъли каломинму дейин!
Бирининг қайди яна бирининг адосинму дейин!

Турфа холинму дейин, қадди ниҳолинму дейин!
Мовий кўнглак уза гулранг қабосинму дейин!

Чарх ранжинму дейин, даҳр шиканжинму дейин!
Жонима ҳар бирининг жавру жафосинму дейин!

Эй Навоий дема қошу кўзининг васфини эт,
Қоши ёсинму дейин, кўзи қаросинму дейин!

• Алишер Навоий асарлари зарварақларидан

Тиб илмининг ҳомийси

Ҳозиқ табиби хушгўй тан ранжиға даводир,
Оми-ю, тунду, бадхўй эл жониға балодир.

Алишер НАВОИЙ.

Буюк Алишер Навоий бошқа фанлар қатори табобат илмига ҳам эҳтиром билан қарарди. У гарчи табобат билан шуғулланмаса-да, аммо тиб илмининг асосларини табобат аҳлидан ёмон билмас эди. Унинг ўз асарларида тиб илмининг ва табибнинг вазифалари, ўсимликларнинг даво сифатида ишлатилишини маҳорат билан баён қилиши шундан далолат беради. Масалан, у «Фарҳод ва Ширин» достонида тиб ва ҳикмат илмининг улуғ фан эканлиги, инсон саломатлигини сақлаш учун хизмат қилишини ифодалаб:

Валекин тиббу ҳикмат ҳам эрур хўб,
Ки сиҳҳатдур киши жисмида матлуб,—

деб ёзган эди.

У ўсимликларнинг шифобахш хусусиятларини ҳам моҳирона тасвир этади. «Сабъаи сайёр» достонида уд дарахтидан олинадиган доринииг киши миясига кўрсатадиган шифобахш қуввати ҳақида гапиради. Ҳақиқатан ҳам уд табобатда қадимдан ишлатилиб келинадиган ажойиб даволардан бири. Бу ҳақда Ибн Сино: «Уд мияга жуда фойда қилади, юракни кучайтиради ва уни хурсанд қилади», деб ёзади.

Маълумки, қадимий табобат кишининг нотўғри овқатланиши, айниқса, ҳаддан ортиқ тўйиб ейишни қоралайди. Ҳикматларда: «Тўйиб ейиш касалликларнинг бошидир» дейилади. Бу фикр ҳозирги замон медицинасида ҳам қимматини йўқотган эмас. Навоий ўз асарларида шу фикрни чиройли байтлар билан бир неча жойларда ифодалайди ва уни қайта-қайта келтиради. Масалан, у «Назм ул—жавоҳир» асарида:

Ҳар кимгаки кўп таом емак фандур,
Билгилки, нажосатга тани маскандур.
Қорнинг билан дўст бўлмасанг аҳсандур,
Невчунки эр ўғлиға қорин душмандур,—

деб ёзади.

Алишер Навоийнинг бутун орзу-истаги халққа яхшилик қилиш, халқ тинчлиги ва фаровонлигини оширишдан иборат бўлганлиги ҳеч кимга сир эмас. У ўз маблағи ҳисобига мадрасалар, ҳаммомлар, кўприклар ва бошқа кўпгина иншоотлар қурдирди. Халқ йўлида қилинган ана шундай фидойи ишлардан бири у қурдирган «Дорушшифо» деб аталган шифохонадир.

Бу шифохона ҳақида Навоий тарбиясини олган машҳур тарихчи қуйидагиларни ёзади: «Дорушшифо» биноси «Ихлосия» мадрасасининг ғарбий томонида бағоят чиройли қурилган бўлиб, ҳозир унда Мавлоно Ғиёсиддин Муҳаммад ибн Мавлоно Жалолиддин табобатдан дарс бериш билан машғул». «Дорушшифо»да фақат дарс ўқитилибгина қолмай, касаллар ҳам қабул қилинар ва шифоланар эди.

«Дорушшифо» очилиши билан Ҳиротнинг табобат илми ва табибларн шуҳрати кенг тарқалди. Али Сафийнинг «Рашаҳоту айн ул-ҳаёт» китобининг гувоҳлик беришича, Самарқанднинг машҳур кишилари бетоб бўлиб қолишганда Ҳиротга чопар юбориб, табиб сўратиб туришган. Шундай табиблардан бири Мавлоно Абдулҳай табибнинг Ҳожа Убайдуллоҳ Аҳрорни даволагани Самарқандга боргани маълум.

«Дорушшифо»да иш бевосита Навоийнинг олиб борган табиблар ёрдами ва кўмагидан баҳраманд бўлганлар. Мадраса мударрисларидан бири, Навоий тазкирасида номи қайд этилган Ғиёсиддин Муҳаммад табиб бўлиб, у ҳақда Хондамир «Хулосат ал-ахбор» китобида ёзади: «Мавлоно Ғиёсиддин табиб табиатининг поклиги ва зеҳнининг ўткирлиги билан мақтовга лойиқдир, мўътабар тиб илмида тўлиқ маҳорат ҳосил қилган».

Ғиёсиддин табиб Навоийнинг меҳрибонлиги эвазига «Шарҳи мувжиз» номли тиббий асарга шарҳ ёзиб, уни Навоийга бағишлаган. Мадраса мударрисларидан яна бири Навоий тилга олиб ўтган Дарвиш Али табиб эди. «Музаккир ул-асҳоб» тазкирасида ёзилишича, Дарвиш Али Навоий ва Абдураҳмон Жомийнинг севган кишиларидан бўлиб, улар бу табибдан ҳеч қандай нарсани сир тутишмаган. Шунинг учун Хондамир у ҳақда ёзганда: «У даврнинг етук табиби эди, касалларни даволашда ўзига хос ихтиролар кўрсатарди ва бу ихтироларнинг аксари мувофиқ деб топиларди. Ҳазрат Навоийнинг унга нисбатан иноят ва илтифоти кўпдир. Шу кунларда «Дорушшифо»нинг мударрислик мансаби ва касалларни даволаш ишлари ул жанобга топширилган» деб айтади.

Шундай қилиб, улуғ Навоийнинг ғамхўрлиги билан бошқа фанлар қатори табобат фани ҳам ривожланди, моҳир табиблар етишиб чиқди, шифолаш маркази бунёд этилди. Буларнинг ҳаммаси Навоийнинг буюк инсон, етук мутафаккир, халқпарвар одил киши эканига далил бўлиб, узоқ йиллар ўтишига қарамасдан инсоният қалбида катта меҳр ва самимий ҳурмат қўзғатади.

Маҳмуд ҲАСАНОВ.

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

БУГУН

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтининг катта мажлислар залида улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий меросини ўрганишга бағишланган навбатдаги XXVIII анъанавий илмий конференция бўлиб ўтди.

Конференция Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Иззат Султоновнинг кириш сўзи билан очилди. Шундан кейин сўзга чиққан филология фанлари доктори А. Ҳайитметов, А. Қаюмов, А. Абдуғафуров ва бошқалар «Хамса» асарининг буюк аҳамияти ҳақида тўхталдилар.

Илмий анжуманда шунингдек, Тожикистон, Туркманистон, озарбайжонлик таниқли навоийшунослар ва бошқа олимлар иштирок этишди.

Республикамиз рассомларининг бир неча авлоди Алишер Навоий сиймосини яратиш борасида иш олиб боришган. Уларнинг асарларида шоир ҳаётининг турли даврлари акс этган.
СУРАТЛАРДА: Навоий юбилейи муносабати билан ишланган суратлардан бири; Олим Шарафутдинов нинг «Алишер Навоий» китобига ишланган безак.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

• Аввало инсон бўл

УСТОЗИНГДАН АЙРИЛМА

Нонушта пайтида ўпкаси тўлиб турган Зироатхон ўзини босолмай Ўтбосарга зарда билан деди:

— Сизга минг марта айтдим. Яхши гапириб кўрдим, ёмон гапириб кўрдим, ялиниб ҳам кўрдим, қулоқ солмадингиз. Топган гапингиз «Оч қоляпсанми? Қора қозонинг қайнамаяптими» бўлиб қолганди. Ҳамиша шундай деб, зарда билан чўнтагингиздаги даста-даста пулларни кўрсатиб, уйдан чиқиб кетдингиз. Охир-оқибат нима бўлди? Юзингиз шувут бўлиб, уйда кулала бўлиб ётибсиз. Қани ўша «бутилкадош» л а р и н г и з? Қани ўша ҳар куни эшикнинг зулфини бузадиган «дўст»ларингиз?!

— Шундоқ ҳам ўзим эзилиб кетяпман, — деди Ўтбосар нолиш билан хотинига.

— Қовоғингиз салқиб, рангингиз синиқиб кетганини кўриб одам ачинади-да. Шу сабилни ташлаб юборсангиз осмон узилиб ерга тушармиди? Шу деб ҳаммаёқдан шувут бўлдингиз-ку, ахир?! Арoқ ўлгурнинг кийгазган тожи шу-да. Энди бундан ортиғи бўлмаса керак?

— Бир пиёла чойни ҳам заҳар қилдинг. Кетсам қутиламанми? — деди Ўтбосар ўрнидан туриб, сўнг ётоқхонасига кириб кетди. Уйга кирди-ю, ўзини каравотга отди. Бир оздан сўнг чалқанча ётиб, шифтга қараб, фанерга ишланган гулларга термуларкан, хаёл ўз оғушига олди. «Устанинг сўзига кириб, шу ҳунаримни қилиб юрганимда бундай кунга тушмаган бўлардим. Ким қўювди менга базада ишлашни. Ўз ҳунаримни қилиб юрганимда қандай обрўга эга эдим. Кўча-кўйда ҳам, оилада ҳам айтганим айтган, деганим деган эди. Ҳатто қурилиш ташкилотимизнинг бошлиғи: «Янги қурилаётган кинотеатрнинг нақшини ўзингиз қўлдан чиқарасиз», деганди. Нима қилдим? Мўмай пулларга учиб, ароқнинг қули бўлиб, обрўни йўқотиб, чўлтоқ супургидек бўлиб ётибман-а. Бирон кимса номимни айтмайди. Яхшиям бахтимга хотиним бор экан, тўтидек сайраса ҳам иссиқ-совуғимдан хабар олиб турибди. Хотин — умр йўлдоши, у ҳеч қачон ёмон бўл, демас экан. Агар ўша пайтда хотинимнинг сўзига кирганимда, бурним танқайиб кетмасди. Оқ билан қорани ажратиб, ичкиликка берилмай шу кўйга тушмасдим...

У анча пайтгача ўз ёғига-ўзи қоврилиб ётган эди, эшик тақиллаб: «Ўтбосар!» деган таниш овоз эшитилди. У ётган ерида тарашадек қотиб қолди. «Ҳа», дейиш ҳам эсига келмади. Яна «Ўтбосар!» деган овоз такрорланди. Энди у каравотдан гавдасини кўтариб, оёғини зўр-базўр полга қўйдида: «Ҳозир» деб жавоб бериб, шиппагини кийиб ҳовлига чиқди. Қай кўз билан кўрсинки, ҳунарли қилган устози эшик олдида турарди. Ўтбосарнинг тиззаси қалтираб, кўз олди қоронғулашди-ю, аъзойи-баданини совуқ тер босди.

— Келинг уста, келинг, — дейишдан нарига ўтолмади. Қалтироқ қўлларини устага чўзди. Ҳол-аҳвол сўрашиб, уйга киришди. Дастурхон атрофида ўтиришди. Уста зимдан Ўтбосарни кузатарди. Ўтбосар эса, устозининг кўзига тик қаролмай, бошини қуйи солганча ўтирарди.

— Куни кеча эшитдим, ишдан бўшаб қолган эмишсан. Шу тўғрими?

Ўтбосар бошини ердан кўтармай, гуноҳкорона оҳангда «ҳа» деди.

Уста унинг аҳволруҳини кўриб, қилмишларини юзига солгиси келмади, таъна тошларини отмади-да, устозлик меҳри билан сўради:

— Энди нима иш қилмоқчисан? Нима яхши ниятинг бор?

— Уста, — Ўтбосар дастурхоннинг учини икки қўли билан ўйнаб деди: — Ишдан бўшаганимдан буён биттаю битта одам ҳолимдан хабар олди. У ҳам бўлса сиз. Агар... агар хўп десангиз, яна ўзингиз оталик қилсангиз... Энди кўзим очилди...

— Чин сўзингми?

— Шогирдлик сўзим. Ишонинг. Сизга минг карра меҳрим тобланди.

— Йигит кишининг гапи битта бўлади... Шундай экан, сен учун ҳамиша бағрим очиқ.

— Раҳмат уста... сизни алдасам кўрнамаклик қилган бўламан.

Уста хайрлашиб кетди. Ўтбосар ёлғиз қолди. Ўтмиши ва ҳозирини ўйлаб, кўзига ёш олди. Ўзини-ўзи койиди. Йўлдан адаштирган, ҳайбаракаллачи ўртоқлари кўз олдидан бир-бир ўтди. Шунда уста қўлидаги пойтешаси билан уларга ҳамла қилгандек туюлди. Ўтбосарнинг хаёлидан шундай кечинмалар ўтарди: «Устозингдан айрилма экан! У отадан улуғ, деган сўзнинг маъносига энди тушундим. Албатта ёнингизга бораман. Сиз билан бирга ишлайман. Мен учун оғир дамда ҳолимдан хабар олганингиз, бағрикенглик қилиб одамлар сафига чақирганингиз учун сиздан бир умрга қарздорман, устоз».

З. ОРИПОВ.

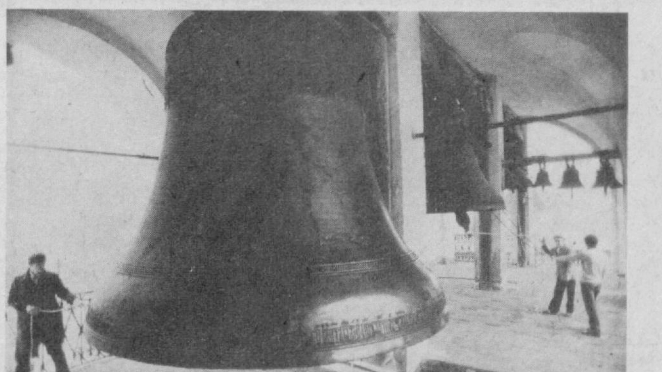

Буюк Ростов Россиянинг энг қадимий шаҳарларидан бири. Бу ерга ҳар йили 300 мингдан ортиқ турист келади. Айниқса, улар бу ердаги қўнғироқлар билан қизиқиб танишадилар.
СУРАТДА: Ростов кремлининг қўнғироқ чалиш майдонида.
С. Метелица ва И. Динин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ОДАМИЙЛИКНИ УЛУҒЛАБ...

(ИХЧАМ ТАҚРИЗ)

Ҳаёт кўрки, инсон зийнати бўлган фазилатлар: сахийлик, одамохунлик, катталарга иззат-эҳтиром, ота-она ҳурматини ўрнига қўйиш, болажонлик, дўстга садоқат, меҳмондўстлик, андишалилик, яхши-ёмон кунда бир-бирининг кунига яраш кабилар халқимиз томонидан қадимдан ардоқланиб келинади. Одам яшаш учун, бахт учун туғилади. Қаерда одамлар бир-бирини ардоқласа, тушунса ўртада аҳиллик бўлган.

Республикамизнинг таниқли олимлари Эркин Юсупов ва Фозилжон Исмоилов томонидан яратилган «Инсон одоби билан» китоби яқиндагина чоп этилиб, китобхонлар томонидан қизғин кутиб олинди. Унда ҳаётнинг ҳамиша долзарб муаммоси —ахлоқ-одоб масаласи қаламга олинган.

Муаллифлар китобнинг муқаддима қисмида ҳар қандай моддий ва маънавий бойлик одамлар томонидан яратилиши ва ўзлаштирилиши, лекин бу борада кишиларнинг дунёқараши, уларнинг ахлоқи, диди ва фаросати — умуман маънавий дунёси катта аҳамият кашф этишини алоҳида таъкидлайдилар.

Китобда халқимиз ажойиб одоб-ахлоқ қоидаларини асрлар оша сақлаб, уларга сайқал бериб келгани, ўзбек халқи урф-одатига кўра, оила аъзоларининг барчаси тўпланмагунча овқатга ўтирмаслик оила бошлиғини одоб сақлаб кутиш, келганда ўрнидан туриб илтифот кўрсатиш ва бошқалар қадимдан мавжудлиги, шунингдек айрим сўз-гапларни кўполлик билан томдан тараша тушгандек сўзламаслик, андиша юзасидан иш тутиш ва бошқалар халқимизга хос асл одат экани таъкидланади.

Иш жойидаги ҳолат-кайфият, одамлар ўртасидаги илиқ муносабатлар, раҳбар билан ходим алоқасида маълум ахлоқ-одоб қоидаларига риоя қилиниши сўзсиз иш унумига ижобий таъсир этади. Бу борада авторлар бир қатор фойдали тавсиялар беришган.

Китобда социалистик ҳаёт тарзи, одамлар ўртасидаги қадр-қиммат, меҳр-оқибат, вафо-садоқат, самимийлик, тўғрилик, вазминлик, камтарлик, ширинзабонлик улуғланади. Янгича тўйлар аёл бахти, оила саодати бўлган нарсалар, дўстга садоқатлилик, меҳмон билан мезбон муносабатидаги назокат, юриш-туриш, кийиниш маданияти, муомала-муносабатда ҳам одоб бор каби мавзулар қизиқарли чиққан. Улар ҳаётдан олинган воқеа, фактларга бой.

Китоб оммабоп тилда ёзилган бўлиб, кенг китобхонлар жамоатчилигига мўлжалланади.

О. ТЎРАЕВА,
педагогика фанлари кандидати.

Спорт КУНДАЛИГИ

● «Роҳат» кўли яқинида Бутуниттифоқ оммавий мудофаа ойлиги программаси пойгаси бўйича картинг мусобақалари бўлиб ўтди. Ғолиблик учун бўлган баҳсда Ўзбекистон пойтахти ва республикамизнинг турли шаҳарларидаги спорт-техника клубларининг юздан зиёд пойгачилари қатнашдилар.

Команда ҳисобида Тошкент шаҳридаги Ҳамза районининг досаафчилари ғалабага эришдилар.

● Тбилиси шаҳрида эркин кураш бўйича ўтказилаётган халқаро мусобақаларда ўн бир мамлакат вакиллари қатнашди. Бу беллашувларда республикамиз спортчилари ҳам яхши натижаларга эришдилар.

Жумладан, 68 килограммгача бўлган оғирликдаги полвонлар олишувида халқаро классли спорт мастери Арсен Фадзаев юқори маҳорат кўрсатди. У барча саралаш мусобақаларини барвақт тугатиб, финалга йўлланма олди. Бу сафар ҳам ғалабага эришди.

● Тошкентлик халқаро классли спорт мастери Лариса Белоконь мавсумни яхши бошлади. У яқинда Австриядаги Страсбург шаҳрида ўтказилган мусобақаларда яхши натижа кўрсатди. 200 метр масофага брасс усулида сузишда иккинчи ўринни эгаллади.

Парижда ўтказилган халқаро мусобақаларда ҳамшаҳримиз муваффақиятини мустаҳкамлади. У 200 метрга ўтказилган баҳсда биринчи ўринни қўлга киритди.

● Львов шаҳрида Бутуниттифоқ оммавий мудофаа ишлари ойлиги доирасида мўлжалга олиш баҳслари ўтказилди. Бу ерда ҳамшаҳримиз, спорт мастери Исмат Очилдиев муваффақиятга эришди. У кичик калибрли милтиқдан мўлжални нишонга олишда 600 имкониятдан 600 очко тўплаб, ғалаба нашидасини сурди.

● Республикамиз енгил атлетикачилари Челябинск шаҳрида ўтказилган Бутуниттифоқ биринчилигида яхши қатнашишди. Улар умумий ҳисобда бешта медални қўлга киритдилар.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

«ЛАЗУРЬ» РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

ОЛАМ БУТУН ГУЗАЛЛИГИ БИЛАН НАМОЁН БУЛАДИ

Горький шаҳрида телевизор заводида ишлаб чиқарилаётган «ЛАЗУРЬ—722», «ЛАЗУРЬ—738», «ЛАЗУРЬ—739» рангли телевизорларини сиз

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИДА

(1-қаватдан)

10 ФЕВРАЛДАН 18 ФЕВРАЛГАЧА УТКАЗИЛАДИГАН РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОРЛАР

САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

«ЛАЗУРЬ» телевизори метрли (1 дан 12 каналгача), шунингдек, дециметрли (21 дан 40 каналгача) тўлқиндаги диапазонларда телевизион программаларни олиб кўрсатиш қудратига эга.

Бу телевизорларда программаларни танлаш бўйича сенсорли блок қўлланилган. Сенсор тугмачасини оҳиста босишингиз билан у керакли программага олиш имконини беради.

Бу телевизорлар юқори сезгирликка эга бўлиб ва кучайтиргичнинг самарали ҳаракатланувчи автоматик созлаш системаси билан таъминланганлиги, телевизион марказ ёки ретранслятор анча олисда бўлишига қарамасдан кўрсатувларни бемалол қабул қилаверади.

Агарда сиз савдо-кўргазмасига марҳамат қилсангиз шубҳасиз худди ана шу маркадаги телевизорларга юқори баҳо берган бўлур эдингиз.

Савдо-кўргазмаси пайтида сотилган телевизорларнинг кафолотли хизмат кўрсатиш муддати яна 6 ойга узайтирилади.

Заводнинг малакали мутахассислари керакли маслаҳатларни беришади, харидни танлашда сизга ёрдамлашишади.

Бош универсал магазини ҳар куни соат 9 дан 20.00 гача ишлайди.

Магазин Охунбобоев майдонидаги 21-уйда жойлашган (18, 28, 31, 43, 46, 64, 91-автобуслар; 8, 18-троллейбусларнинг «ГУМ» бекати; 7, 8, 11, 15, 16-трамвайларнинг «Хадра» бекати; 9, 13, 22, 20-маршрут таксиларининг «ГУМ» бекати).

ГУМ (телефон 42-27-39).

ЗОНТИК НИМА УЧУН КЕРАК?

Албатта соябон ёмғир ва қордан, ёз фаслида эса саратон қуёшининг яллиғидан ҳимоя этиш учун тутилади.

Биз одатда ана шундай деб ҳисоблаймиз.

Қадимги замонларда эса мутлақо бошқача ўйлашган. Соябон энг яхши иқлимли ҳавода ҳам кийим-кечакларга зийнат бахш этадиган зарурат безаги бўлган.

Хитойда шакл жиҳатдан турли-туман бўлган соябонлар жуда кўп, тантанали маросимларнинг «қатнашчиси» бўлган.

Қадимги Мисрда эса атрофига қўнғироқчалар осилган ярим доира шаклидаги, Эронда эса дастаси қаттиқ ёғочдан ишланган қарийб конуссимон соябонларни тутишган. Ҳозирги замон соябони эса енгил, чиройли, тез очиладигандир. Бундай соябонларни киши ўзи билан олиб юриши ҳар томонлама қулай, чунки у энг кичкина аёллар сумкачасига ҳам жо бўлиб кетаверади.

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИДА

нам тортмайдиган, гулли ва сидирға рангли газламалардан тикилган хотин-қизлар ва эркаклар, ҳамда болалар соябонларини, шунингдек, эркаклар ва хотин-қизлар (чармдан ва сунъий чармдан ишланган) қўлқопларини

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1 — Ғ. Ғулом кўчаси, 41-уй;
2 — Привокзальная майдони;
3 — Ш. Руставели кўчаси, 110-уй;
4 — 2/1 «Қорақамиш» массиви, 24«б»-уй;
5 — Спутник массиви. Совет армияси майдони;
6 — 2-Сарикульская кўчаси (Болгар огороди);
7 — Ж. Обидова кўчаси, 22-уй;
8 — «Совғалар» —Олмазор массиви, 6, 7-уй;
10 — Катта Олмазор кўчаси, 11-уй;
12 — «Совғалар» —Халқлар Дўстлиги проспекти, 5-уй;
14 — Луначарский шоссеси, 481-уй;
15 — Лисунов кўчаси, Жамоат савдо маркази;
16 — «Совғалар» — Луначарский шоссеси, 123-уй.

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИ (телефон 24-25-96).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-24).

ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИ ВА ОБЛАСТЛАРИ АҲОЛИСИ

ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР БАДИИЙ ФОНДИНИНГ

«УСТО» ХАЛҚ САНЪАТИ УСТАЛАРИ БИРЛАШМАСИ

АНЪАНАВИЙ ХАЛҚ САНЪАТИ УСТАЛАРИНИНГ МАҲСУЛОТЛАРИ:

миллий заргарлик безаклари, зардўзлик буюмлари, гиламлар, палослар, миллий кашталар (деворга осиладиган ва кичик ўлчамлардаги), гулли буюмлар (дастурхонлар набори, сочиқлар, аёллар кўйлаги, юбкалар), металл чеканкалар (қумғонлар, қумғонлар набори, пиёлалар, патнислар), ёғоч ўймакорлиги ва ёзув ёзиш (ўйма устунлар, эшиклар, комплектлар — табуреткали столлар, қутилар, китоблар учун жавонлар), чивиқдан ишланган буюмлар (корзинка, саватлар) милий пичоқлар, халқ усталарининг сопол буюмлари ва безакли сопол буюмлари ҳамда ёдгорликлар учун

ЯККА БУЮРТМАЛАР, ШУНИНГДЕК БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВИ, ХАЛҚ ИЖОДИЁТИ УЙЛАРИ, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИДАН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Меҳнатга ҳақ тўлаш нақд пул ўтказиш билан (Марказий Бадиий салон орқали) **ва нақд пул ўтказмаган ҳолда, ҳужжатлар асосида амалга оширилади.**

Адресларни маълум қиламиз: 700047, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 51-уй.

«УСТО» БИРЛАШМАСИНИНГ ОБЛАСТЬ БЎЛИНМАЛАРИ:

703039, Самарқанд шаҳри, У. Жўрақулов кўчаси, 39-уй.
713011, Қўқон шаҳри, Рабочая кўчаси, 1-уй.
740000, Урганч шаҳри, И. Дўсов кўчаси, 17-уй.

САМОВАРДАН ЧОЙ ДАМЛАНГ

ЎЗБЕК МИЛЛИЙ МЕҲМОННАВОЗЛИГИ ОДАТИГА БИНОАН ХОНАДОНГА МЕҲМОН ҚАДАМ РАНЖИДА ҚИЛИШИ БИЛАН БИРИНЧИ НАВБАТДА ЧОЙ УЗАТИЛАДИ. АЙНИҚСА ШАҚИЛЛАБ, ҚАЙНАБ ТУРГАН КУМУШ РАНГЛИ САМОВАР ХОНАДОННИНГ МУНОСИБ БЕЗАГИ БЎЛИШ БИЛАН БИРГА, МЕҲМОН УЧУН КЎРСАТИЛАДИГАН ҲУРМАТ БЕЛГИСИДИР. БИР ПИЁЛА ЧОЙ УСТИДА УЗОҚ-ЯҚИНДАН ГАПЛАШИШ, СУҲБАТ ҚУРИШ ҲАР ҚАНДАЙ КИШИНИНГ ҲАМ РУҲИНИ КЎТАРИБ ЮБОРАДИ.

Бугунги кунда самовар ҳақида гап борганда унда маромига етиб қайнаган сувнинг лаззати ўзгача бўлиши ҳақида мамнунлик билан эслаб қўямиз.

Эндиликда нима қилиш мумкин? Оилангизда ўша қадимий ва яхши анъанани бемалол тиклаш мумкин. Саноатимиз турли сиғим ва шаклда электр самоварларни ишлаб чиқармоқда.

ШАҲАР ХУЖАЛИК МАГАЗИНЛАРИДАН
ЭЛЕКТР САМОВАРЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШ МУМКИН
«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ
САВДО ТАШКИЛОТЛАРИГА
ТУЛА ВА СУКСУН ЭЛЕКТР БУЮМЛАРИ ЗАВОДЛАРИДА ТАЙЁРЛАНГАН ЭЛЕКТР САМОВАРЛАРИНИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ.

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ (телефон 96-07-12).

БЕЖИРИМ МАГНИТОФОН МУНОСИБ ҲАМРОҲИНГИЗ

«ТАРНАИР—211» СТЕРЕО» ИХЧАМ, КОМПАКТЛИ МАГНИТОФОН СИЗНИНГ ШАҲАР ТАШҚАРИСИГА САФАРГА ЧИҚҚАНИНГИЗДА ВА АВТОМОБИЛЬ САЁҲАТИНГИЗДА МУНОСИБ ЙЎЛДОШИНГИЗ БЎЛАДИ.

Овози ва эшиттиришнинг сифати юксаклиги,
частоталари, диапазонининг кенглиги,
акустика системаларининг борлиги —

булар ана шу магнитофоннинг яхши фазилатидан далолат бериши билан бирга, «ТАРНАИР—211 СТЕРЕО»ни энг яхши стационар стерео магнитофонлари қаторига олиб чиққан.

Магнитофон конструкциясида ёзувни эшиттириш пайтида бегона шовқинни йўқотадиган система қўлланилган.

Қўшимча яратилган қулайликлар магнитофонни ишлатишда бир қатор яхши фазилатни яратган: қисқа муддатли «пауза» тўхтатиш қурилмаси, ҳар бир каналда ёзув даражасининг стрелкали индикатори, лентани сарфлаш счётчиги, плёнка тугаганида ёки узилганида автоматик тарзда тўхтаб қолиши.

«ПОЛЁТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ТОВАРЛАР—ХАЛҚҚА!

«З А Р Я»

БОЛАЛАР ВА ЎСМИРЛАР УЧУН АТАЛГАН

СОАТ БЎЛИБ, ЧИРОЙЛИ, СОДДА ВА ҚУЛАЙДИР

Бу механик соатлар янги моделларда ишлаб чиқарилмоқда.

Баҳоси — 16 сўм ва 16 сўм 50 тийин.

«ЗАРЯ» ПЕНЗА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—1984 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи ва сотувчи контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди;

бонқоллик, кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллари бўйича.

УҚИШ МУДДАТИ — 1 ЙИЛ.

Уқиш группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига Узбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 ёшдан 20 ёшгача бўлган (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар — 25 ёшгача), **8, 9, 10-синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга «КИЧИК СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЕР-КАССИР» деган малака берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: БОШ УНИВЕРМАГ — ГУМ, МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГ — ЦУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «УНИВЕРСАМ»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар педагогика советининг қарорига мувофиқ билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11 синфлари ишлайди. Бу синфларда ўқиш кундузги соатларда ўтказилади

УҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобур кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати, 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекати). Телефон 78-44-30.

ТВ

ПАЙШАНБА

9 ФЕВРАЛЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Миллионлар ленинча университети». «Социалистик турмуш тарзининг маънавий асослари».
18.30 XIV қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. Танаффус пайтида (19.10) —«Дунё воқеалари».
20.50 «Қурилиш ва архитектура».
21.00 Куба артистларининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 «Нарбань». Ҳужжатли фильм.
22.15 XIV қишки Олимпиада ўйинларида.
23.05 «Дунё воқеалари».
22.20—00.20 «Давримиз адабиёти тинчлик учун курашда».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мен — Совет Иттифоқи гражданиман».
18.45 «Бизнинг иқтисодий шарҳ». «Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш масалалари». Кўрсатувни иқтисод фанлари доктори А. Абдуғаниев олиб боради.
19.15 «Дала ишлари кундалиги».
19.30 «Ахборот» (рус.)
19.45 «Инсон ва қонун» почтасидан.
20.10 «Тулки, Кундуз ва бошқалар». Катталар учун мультфильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Ойбек. «Навоий». Кўп серияли видеофильм. 9-серия.
23.15 Эркин кураш бўйича халқаро учрашув. СССР —АҚШ «Юбилейний» Марказий спорт залидан репортаж (ёзиб олинган).

II

18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 —18.35 Медицина фанлари доктори, профессор Н. Аҳмедов ҳақида телеочерк (такрорий).
19.05 «Редакторга йўл», «Олешан томони». Телефильмлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Реклама.
20.30 «Биз метро қуряпмиз» (рус.).
21.00 Телефильм.
21.30 МТ II.

ЖУМА

10 ФЕВРАЛЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время».
9.35 «Олимпиада кундалиги».
9.50 «Моҳир қўллар».
10.20 «Туйғулар изтироби» Бадиий фильм.
11.35 Янгиликлар.
13.40 Янгиликлар.
14.00 XIV қишки Олимпиада ўйинларида. Чанғи спорти, Конькида югуриш спорти.
17.30 «Эртак ҳузурида меҳмонда».
19.00 «Дунё воқеалари».
19.15 «Сайловлар олдидан».
19.30 XIV қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей.
21.30 «Время».
22.00 XIV қишки Олимпиада ўйинларида.
23.00 «Голубой огонёк» саҳифаларида.
24.00 — 00.20 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Юз минг учрашув». Телевизион ҳужжатли фильм.
11.05 — 12.35 «Қўриқхона ўрмондан ҳикоялар». Илмий оммабоп фильм.
12.05 — 12.35 «Сиз яратган боғ».
13.05 —13.50 С. Прокофьев. «Золушка» балети.
14.20 «Мактаб, ўқитувчи, санъат». Тасвирий санъат ўқитувчиларини тайёрлаш ҳақида.
14.50 «Пушкин шеърияти оламида». 2-кўрсатув.
15.40 «Билимимиз — қудратимиз». Телевизон журнал.
16.25 — 16.30 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 «С. Бондарчук». Ҳужжатли фильм.
19.55 — 20.30 «Дунё ва ёшлар».
20.45 Литва камер оркестри чалади.
21.30 «Время».
22.00 «Акванавтлар». Бадиий фильм.
23.20 «Мақсад ва ҳаракат бирлиги». Илмий-оммабоп фильм.
23.30—00.35 XIV қишки Олимпиада ўйинларида. Чана спорти. Бобслей.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

12.00 —12.30 Телефильм.
13.00 «Кумуш карнайлар». Бадиий фильм.
14.15 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Қўғирчоқ фильм.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мен тинчлик учун овоз бераман».
18.50 «КПСС МК декабрь (1983 й.) Пленуми қарорлари—ҳаётга». ЎзССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидан репортаж (рус.).
19.15 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Тоғ кўлларининг сири». Телефильм.
20.00 «Янги номлар». Ҳайкалтарош Азамат Ҳотамов.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ялла» вокал-чолғу ансамбли ижро этади.
21.30 Москва «Время».
22.00 «Дунё воқеалари».
22.30 «Эртага — премьера». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради.
23.35 Янгиликлар

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. Телефильм.
18.15 «Бригаданинг туғилган куни». Телефильм.
18.40 «Шимол қиссаси». Бадиий фильм (рус.)
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Агитпункт чироқлари».
20.50 «Спорт, спорт, спорт». Кинопрограмма.
21.30 МТ II.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/II да **Дилором**, 10/II да **Севги тумори**, 11/II да **Фауст**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Рўё**, 10/II да **Олтин девор**, 11/II да **Қиёмат қарз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/II да **Лайли ва Мажнун**, 10/II да **Хизматингизга тайёрмиз**, 11/II да **Тошкентликлар**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Экзотик фантазия» аттракциони. Ўргатилган гамадриллар группаси (19.30).

КИНО

9 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚУТЛОВ» — **Санъат саройи** (18.20, 20.30; телефон 44-21-74), **Қозоғистон** (18, 21; телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (17, 20.00; телефон 33-44-53), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (18.30, 20.45).

«ОМАДСИЗЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Ватан** (тоқ соатларда), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ҲАР ҚАНДАЙ ХАВФ-ХАТАРСИЗ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87). **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

10 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚУТЛОВ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.20, 20.30; телефон 44-21-74), **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00; телефон 35-24-92), **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; телефон 33-05-01).

«ОМАДСИЗЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Ватан** (тоқ соатларда), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ҲАР ҚАНДАЙ ХАВФ-ХАТАРСИЗ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Искра** жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ОЙ КАМАЛАГИ» — **Собир Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

«УЙҒОНИШ» — **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 48-42-80).

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг марказий лойиҳа-конструкторлик ва технология бюроси коллективи бюро ходими А. У. Урусметовга онаси

Ҳалима МАНСУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

9 ФЕВРАЛЬ, 1984 й. Р—09076. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12